БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 23 (7053)
ЯНВАРИИН
28
ПЯТНИЦА
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Сабшалан һайжаруулха хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха

Малажалые улам саашадань хүгжөөхэ ябадалай шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэниинь хадаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулга болоно. Тэрэнгүйгөөр адуу малай тоо толгойе олошоруулха, тэдэнэй ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ зорилгые шиидхэхэнь бэрхэтэй байна.

Үнгэрһэн жэлнүүдэй дүнгүүд дээрэһээ хараад үзэхэдэ, үбһэ ногоо элбэгээр бэлэдхэһэн, мүн бии байгаа тэжээлээ зүбөөр гаргашалһан, малаа һайнаар харууһалһан колхозууд малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар дүүргэдэг, тоһо, мяха, ноохо эхээр абажа, гүрэндөө саг соонь тушаадаг, мүн колхозниигуудтаа бардамаар хубаадаг байха юм. Адуу малаа саашадань олошоруулхын, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада түбхын түрүүн тэдээндэ элбэг ехэ тэжээл бэлэдхэхэ шухала. Манай эндэ сабшалан болон бэлшээриин газар хаа хаанагүй элбэг гээшэ. Магтал тэрэниие зүбөөр харуулха, агротехническэ эрилтэнүүдэй зүбөөр элдүүрилхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ манагай уларилай мүушье байгаа һаа, ехэ гатагүй һайн ургаса абтаха байна. Республикын түрүү луговодуудай ажалай дүй дүршэл энээниие батадан харуулна. Нёдондо манай эндэ хура бороо багаар орожо, гандуушаг жэл болоо һэн. Тиигээшье һаа, олон колхозуудта үбһэ ногооной муу бэшэ ургаса хуряагдаа. Ушарынь тэдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд сабшалан һайжаруулгада шухала анхарал табиһан, луговодуудай ажалые зүбөөр эмхидхэһэн, тэдэнэртэ бүхы туһаламжа үзүүлһэн байна юм. Жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Б. Ц. Цыдыпов үбһэ ногооной ургасые дээшэлүүлхын түлөө үнгэрэгшэ жэлдэ нилээд ехэ оролдолго гаргаһан байгаа. Тэрэнэй ашаар энэ колхоздо яһала һайн ургаса хуряагдаад, мүнөө малынь тэжээлээр дутангүй тобир тарганаар үбэлжэжэ байна. Имэ һайн жэшээнүүд мүн бусадоошье нютагуудта бии. Зүгөөр, бүхы республика дотор абажа харахада, юрэнхыдөө үбһэ ногооной ургаса багаар абтаһан байна. Энээнэй шалтагааниинь юуб гэхэдэ, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд сабшалан һайжаруулха хүдэлмэриие шурмтэйгөөр эмхидхэдэггүй, луговодууд болгожо тусгаар хүнүүдые томилдоггүй байха юм. Мүн олонхи машинно-тракторна станцинууд харьяата колхозуудайнгаа адуу малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ үшөө хүсэд шиидэжэ оролсоогүй байһаар. Тэрэнэй эсэстэ сабшалангай газарые уһалха, һубаг канава малтаха, мүн бургааһа бургаг сэбэрлэхэ элдэб машинанууд хэрэглэгдэнгүй, эндэ тэндэ хээгүүр хаягдашоод, хэбтэжэ байдаг. МТС-эй мэргэжэлтэд колхозуудта ошоходоо олонхи ушарта сабшалан һайжаруулха хүдэлмэриин ямараар ябуулагдажа байһые шалгадагшьегүй, колхознигуудта зүбшэл заабаришье үгэдэггүй байха юм. Хориин, Занграйн, Хэжэнгын, Кяхтын, Кударын, мүн бусадшье аймагуудай МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд үбһэ ногооной үндэр ургаса туйлаха хэрэгтэнь харьяата колхозуудтаа туһалнагүй шахуу.

Сабшалан һайжаруулха хүдэлмэриие илангаяа үбэлэй сагта бүри һайнаар ябуулха шухала. Түбхын түрүүндэ саһа тогтоохо, наг шэбхэ болон бусад утэгжүүлгэнүүдые зөөжэ бэлэдхэхэ, тошон халяаха мэтын хэмжээ-ябуулгануудые үбэлдөө үнгэргэхэ хэрэгтэй. Манай республикын түрүү луговодууд үбэл, хабартаа сабшалан дээгүүрээ нилээд ехэ хүдэлмэри хэдэг. «Би бүхэли жэл соо даажа абаһан газарайнгаа хойноһоо харууһалдагби, зүгөөр, үбэлэй сагта илангаяа ханамжатайгаар хүдэлмэрилдэгби, мүнөөшье бүхы хүсөөрөө ажаллажа байнаб»,—гэжэ Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой луговод П. Н. Ефимов хөөрэнэ. Энэ нүхэр сабшалангай газар элдүүрилхэ талаар нилээд ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ агротехникын шухала эрилтэнүүдые дүүргэжэ шадаһанай ашаар энэ нүхэр 230 гаран гектарһаа дунда зэргээр га бүриин 22,8 центнер, тэрэ тоодо 168 гектарһаа — 27,3 центнер, 6 гектарһаа — 100 центнер үбһэ хуряагаа. Сабшалангые зүбөөр элдүүрилжэ шадабал, үбһэ ногооной ургаса нилээд дээшэлхэ байна гэжэ нүхэр Ефимовэй дүй дүршэл гэршэлнэ. Сабшалан һайжаруулха хүдэлмэридэ саашадаа харюусалгагүйгөөр хандахаяа болижо, үбһэ ногооной үндэр ургасын түлөө тэмсэхэ гээшэ колхозуудай, МТС-үүдэй шухала зорилго болоно. Үбэлэй үедэ сабшалан дээрэ үнгэргэгдэхэ хэмжээ-ябуулгануудые мүнөө хүрэтэр хойшонь татажа байһан баримтануудые яабашье тэсэшэгүй. Хориин, Хэжэнгын,Ториин, Кяхтын, Кударын аймагуудай зарим колхозуудта энэ хүдэлмэри илангаяа хангалтагүй. Тэндэхи партийна, советскэ органууд иимэ байдалтай эбсэнгүй, колхоз, МТС-үүдэйнгээ хүтэлбэрилэгшэдһөө шанга эрилтэ хэхэ ёһотой. Луговодуудайнгаа тоое олошоруулха, тэдэнэрые хэрэгтэй бүхы юумэнүүдээрнь хангаха шухала. Тиихэдэ, колхозуудай, МТС-үүдэй мэргэжэлтэд луговодуудай хүдэлмэридэнь туһалха, түрүү агротехникын заабаринуудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ уялгаяа мартаха ёһогүй.

Болохоёо байгаа һунгалтануудай хүндэлэлдэ колхознигууд, механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн улам эршэтэйгээр үргэдэбэ. Тэрэниие бодотоор хүтэлбэрилэн, хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөхэ, тэрэ тоодо малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ үргэн ниитэ колхозно таряашадай, МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй бүхы хүсые элсүүлхэ гээшэ нютагуудтахи партийна, советскэ органуудай шухала зорилго мүн.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДТА КАНДИДАДУУДЫЕ РЕГИСТРАЦИЛГА

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд (зүүн гарһаа) Доржи Цыремпилович Цыремпилон, Григорий Игнатьевич Климов, Анна Никитична Овчинникова, Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжапов.

Һунгуулиин 742-дохи Улан-Удын округ

Доржи Цыремпилович Цыремпилон РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба

Байгша оной январиин 25-да һунгуулиин 742-дохи Улан-Удын округой Окружной комиссиин заседани болобо. Заседаниие Окружной комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр И. А. Ким нээхэ зуураа, манай округой ажалшад РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар **Доржи Цыремпилович Цыремпилониие** дэбжүүлһэн байна. РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта һунгуулиин 742-дохи Улан-Удын округто баллотировалагдаха зүбшөөлөө нүхэр Д. Ц. Цыремпилон үгөө гэжэ хэлэбэ.

Энэ мэдээсэлые комиссиин заседанида байлсагшад—олониитын организацинуудай, ажалшадай обществонуудай түлөөлэгшэд, комиссиин гэшүүд халуунаар угтаба.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоолһоо

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэһөөр һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоохонь:

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой, механизированнэ шэлэй заводой, мяха-консервын комбинадай, Улан-Удэ станциин вагонно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадаар, гүрэнэй Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрын артистнар болон хүдэлмэрилэгшэдөөр, Бурят-Монголой зооветеринарна институдай багшанар болон студентнүүдээр, республиканска больницын коллективээр дэбжүүлэгдэһэн, 1908 ондо түрэһэн, Улан-Удэ городто ажаһуудаг, КПСС-эй гэшүүн, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ ЦЫРЕМПИЛОН ДОРЖИ ЦЫРЕМПИЛОВИЧЫЕ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 742-дохи округто баллотировалагдахын тулада РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилха.

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэһөөр депутадта кандидат ЦЫРЕМПИЛОН ДОРЖИ ЦЫРЕМПИЛОВИЧЫЕ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 742-дохи округто баллотировалагдахын тулада һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

Һунгуулиин 745-дахи Кяхтинска округ

Анна Никитична Овчинникова РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба

1955 оной январиин 25-да һунгуулиин 745-дахи Кяхтинска округой Окружной комиссиин заседани олониитын организацинуудай, ажалшадай обществонуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар болобо.

Окружной комиссиин түрүүлэгшэ Р. Ф. Тугутов, тэрэнэй орлогшо нүхэр Н. Ф. Тихоненко гэгшэд үгэ хэлэбэ. Удаань Окружной комиссиин заседани нэгэн дуугаар Бургалтайн МТС-эй зоотехник **Анна Никитична Овчинниковае** һунгуулиин 745-дахи Кяхтинска округто баллотировалагдахын тула РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилба.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоолһоо

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэһөөр һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоохонь:

Закаменай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдээр, Боргойн хони үсхэбэрилдэг совхозой хүдэлмэришэдэй, Галуута Нуурай шахтёрнуудай, Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй багшанарай ба студентнэрэй, Хамнигадайн, Ториин болон Бичурын МТС-үүдэй механизаторнуудай хамтын суглаагаар дэбжүүлэгдэһэн, 1928 ондо түрэһэн, БМАССР-эй Ториин аймагай Оёор тосхондо ажаһуудаг, ВЛКСМ-эй гэшүүн, Бургалтайн МТС-эй зоотехник АННА НИКИТИЧНА ОВЧИННИКОВАЕ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 745-дахи Кяхтинска округто баллотировалагдахын тулада РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилха.

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэһөөр депутадта кандидат Анна Никитична Овчинниковае РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 745-дахи Кяхтинска округто баллотировалагдахын тулада һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

Һунгуулиин 744-дэхи Забайкальска округ

Григорий Игнатьевич Климов РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба

Энэ оной январиин 26-да, үдэрэй 4 часта Бурят-Монголой Облпрофсоведэй байшан соо Забайкальска округой Окружной комиссиин заседани болобо. Тус заседаниие Окружной комиссиин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Т. С. Кокорин нээбэ.

—Манай округой ажалшад өөһэдынгөө суглаанууд дээрэ Российска Федерациин Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой хоёрдохи секретарь нүхэр **Григорий Игнатьевич Климовые** нэгэн һаналтайгаар дэбжүүлһэн байна.

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта һунгагдахаар Улан-Удэ городой һунгуулиин 744-дэхи Забайкальска округто баллотировалагдаха зүбшөөлөө нүхэр Г. И. Климов үгөө, —гэжэ мэдүүлбэ.

Удаань һунгуулиин 744-дэхи Забайкальска Окружной комисси болбол нүхэр Григорий Игнатьевич Климовые тус округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилха гэжэ нэгэн дуугаар тогтообо.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоолһоо

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэһөөр һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоохонь:

Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадаар, Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын МТС-эй хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба албахаагшадаар, Тарбагатайн аймагай промкомбинадай коллективээр, Хэжэнгын аймагай Дунда-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдээр, Хориин аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдээр, Яруунын аймагай Яруунын мяханай совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадаар дэбжүүлэгдэһэн, 1907 ондо түрэһэн, Улан-Удэ городто ажаһуудаг, КПСС-эй гэшүүн, КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой хоёрдохи секретарь нүхэр КЛИМОВ ГРИГОРИЙ ИГНАТЬЕВИЧЫЕ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 744-дэхи Забайкальска округто баллотировалагдахын тулада РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилха.

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэһөөр, депутадта кандидат КЛИМОВ ГРИГОРИЙ ИГНАТЬЕВИЧЫЕ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 744-дэхи Забайкальска округто баллотировалагдахын тула һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

Һунгуулиин 743-дахи Прибайкальска округ

Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжапов РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба

Январиин 25-да һунгуулиин 743-дахи Прибайкальска Окружной комиссиин заседани болобо. Тус заседаниие Окружной комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Р. С. Сафронов нээгээд, комиссиин секретарь нүхэр Д. В. Кочетовто үгэ үгэбэ.

—Манай округой ажалшадай обществонууд ба олониитын организацинууд һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрээ РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар СССР-эй арадай артист, Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрын главна режиссер нүхэр **Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжаповые** дэбжүүлһэн байна. Мүнөө нүхэр Г. Ц. Цыдынжапов манай 743-дахи округто баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэбэ,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Энэ мэдээсэлыень комиссиин гэшүүд ба заседанида байлсаһан олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд бүгэдөөрөө һайшааба.

Һүүлээрнь һунгуулиин 743-дахи Прибайкальска Окружной комисси нүхэр Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжаповые тус округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилха гэжэ нэгэн дуугаар тогтообо.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоолһоо

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэһөөр һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоохонь:

Темлюйскэ заводой ба Дубининскэ загаһанай заводой хүдэлмэришэдэй коллективүүдэй, Түнхэнэй аймагай «Путь Коммунизма» колхозой ба Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй, Баржанай аймагай Куйтунска МТС-эй коллективэй, ВСЖД-гэй 11-дэхи дистанциин хүдэлмэрилэгшэдэй, Иволгын дунда һургуулиин багшанарай хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэһэн, 1905 ондо түрэһэн, КПСС-эй гэшүүн, Улан-Удэ городто ажаһуудаг, гүрэнэй Ленинэй орденто Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрын главна режиссер ЦЫДЫНЖАПОВ ГОМБОЖАП ЦЫДЫНЖАПОВИЧЫЕ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 743-дахи Прибайкальска округто баллотировалагдахын тула РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилха.

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэһөөр депутадта кандидат ЦЫДЫНЖАПОВ ГОМБОЖАП ЦЫДЫНЖАПОВИЧЫЕ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 743-дахи Прибайкальска округто баллотировалагдахын тула һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые регистрацилга

Российска Федераци дотор РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые регистрацилга январиин 26-да үргэлжэлөө.

Сталинград городой һунгуулиин Тракторозаводска округой һунгуулиин окружной комисси **Климент Ефремович Ворошиловые** РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилаа.

Горький городой һунгуулиин Сормовско округто РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар **Максим Захарович Сабуров** регистрацилагдаа.

Московско областиин һунгуулиин Коломенско округой һунгуулиин окружной комисси ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ **Николай Михайлович Шверникые** РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилха гэжэ тогтообо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар КПСС-эй ЦК-гэй секретарьнууд **Петр Николаевич Поспелов** — Белгородско областиин һунгуулиин Ракитянска округто, **Михайл Андреевич Суслов** — Куйбышев городой һунгуулиин Молотовско округто, **Николай Николаевич Шаталин** — Владимирска областиин һунгуулиин Александровска округто регистрацилагдаа.

Ярославска областиин һунгуулиин Ярославска хүдөөгэй округой һунгуулиин комисси СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо **Алексей Николаевич Косыгиниие** РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилаа.

Кемеровскэ областиин һунгуулиин Кузнецкэ округой һунгуулиин окружной комисси СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо **Вячеслав Александрович Малышевые** РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилаа.

Нютагай Советүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ

УЛАН-УДЭ. Улан-Удын модоной заводой коллектив һунгалтын урда тээхи суглаа үнгэргэжэ, ажалшадай депутадуудай Улан-Удын Городской Соведэй болон Пригороднэ райсоведэй депутадуудта кандидадуудаар эрхим хүнүүдээ дэбжүүлбэ.

Модо хюрөөдэлгын цехын мастер Васильев түрүүшын үгэ абаба. Тэрэ хадаа һунгуулиин 283-дахи округһоо Городской Соведэй депутадта кандидадаар солото рамщик **Григорий Михайлович Ермолаевые** дэбжүүлээ. Мүн Городской Соведэй депутадуудта кандидадуудаар түрүү хүдэлмэришэн **Мэдэгма Содномовна Доржижапова,** модо хюрөөдэлгын цехын начальник **Василий Фаддеевич Алексеев,** мүн энэ цехын мастер, комсомолка **Анна Кирилловна Шитина,** модоной заводой директор **Федор Иванович Оглоблин** дэбжүүлэгдэһэн байна.

Ажалшадай депутадуудай Пригороднэ райсоведэй депутадуудта кандидадуудаар тус заводой түрүү хүдэлмэришэн **Василий Васильевич Лядов,** механическа цехын эрхим хүдэлмэришэн, локомобилиин машинист **Сергей Захарович Крекотнев** гэгшэд дэбжүүлэгдээ.

***

ХОРИ. **(Телефоноор абтаба).** Аймаг дотор ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ кандидадууд дэбжүүлэгдэжэ байна. Кандидадуудаар партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл дэбжүүлэгдэнэ.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эрхим һаалишан **Цыбикмит Холхоновае** һунгуулиин Бильчирэй округһоо аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ. Нүхэр Холхонова үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1200 литр һү һаагаа. Тиихэдэ мүнөө малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байна. Хориин дунда һургуулиин багшанарай коллективэй зүгһөө РСФСР-эй, БМАССР-эй габьяата багша нүхэр **Иннокентий Григорьевич Дадуев** дэбжүүлэгдэбэ.

Хандагайн леспромхозой модошод өөрынгөө эрхим шофёрнуудай нэгэн **Георгий Андреевич Рассадиниие** нэрлэжэ, аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн дурадхал оруулба. Энэ нүхэртэ һаяхан Ой модоной промышленностиин министерствын зүгһөө «Модо бэлэдхэлгын ба урадхуулгын мастер» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдоһон байна. Үдэрэйнгөө даалгабариие нүхэр Рассадин 150—200 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Аймаг дотор хамта дээрээ 35 кандидадууд дэбжүүлэгдэнхэй.

***

ЗАИГРАЕВО. Нютагай Советүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан һунгалтын урда тээхи суглаанууд аймаг дотор боложо байна. Эрийскэ леспромхозой модошодой коллектив Илькинскэ больницын главна врач **Валентина Николаевна Черновае** аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ. Мүн Кагановичын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд аймагай Соведэй депутадта кандидадаар ахалагша һаалишан **Мария Тимофеевна Белых** гэгшые дэбжүүлхэ гэһэн дурадхал оруулба. Нүхэр Белых үнгэрэгшэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө мянга гаран литр һү һааһан байна.

Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэрилэгшэд леспромхозойнгоо директор нүхэр **Вячеслав Павлович Сальниковые** аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ. Горхон станциин түмэр замай коллективэйхид депутадта кандидадаар паровозой машинист нүхэр **Николай Яковлевич Кисляковые** нэгэн һаналтайгаар дэбжүүлээ. Тэрэшэлэн Тамахтайн модо бэлэдхэлгын участогай хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө мастер **Татьяна Семеновна Слобожанина** аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн байна.

***

МУХАРШЭБЭР. Аймагай колхозууд, машинно-тракторна станцинууд, организацинууд, эмхи зургаануудта һунгалтын урда тээхи суглаанууд үнгэргэгдэжэ байна. Эдэ суглаанууд дээрээ аймагай ажалшад эрхим хүнүүдээ аймсоведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлнэ.

«Искра» колхозой гэшүүд аймагай Соведэй депутадта кандидадаар эрхим һаалишан **Валентина Савельевна Митрофановае** дэбжүүлһэн байна. «Коммунизм» колхозой гэшүүд Гашейн МТС-эй агроном **Василий Павлович Якуниниие** дэбжүүлээ.

«Союззаготтрансын» авторотын хүдэлмэришэд, албахаагшад болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд һунгалтын урда тээхи суглаан дээрээ аймагай Соведэй депутадта кандидадаар врач **Феодора Семеновна Богдановае** дэбжүүлбэ. Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хонинойтоварна фермые даагша **Даши Санжиевич Санжиевые** дэбжүүлээ. Тэрэшэлэн «Победа» колхозой гэшүүд түрүү һаалишан **Васса Михайловна Суховае** дэбжүүлһэн байна.

***

ИВОЛГА. Аймаг дотор ажалшадай һунгалтын урда тээхи суглаанууд болобо. Тэдэ суглаанууд дээрэ аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар хамтадаа 35 хүн дэбжүүлэгдээ. Тэдэнэй тоодо хүдөө ажахын түрүүшүүл, советскэ, партийна хүтэлбэрилэгшэд, эрхим хүдэлмэришэд ба хүдөөгэй интеллигенци оролсоно.

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд аймагай Соведэй депутадта кандидадаар түрүү луговод **Лаврентий Иванович Гермашевые,** XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозойхид огородой бригадын бригадир **Трефил Милентьевич Петровые,** «Улаан Оронго» колхозой гэшүүд ОТФ-е даагша **Долгор Ринчиновна Тарбаевае,** «III пятилетка» колхозойхид эрхим һаалиша **Антонина Степановна Гриценко** гэгшые дэбжүүлһэн байна.

Аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэгшэдэй дунда врач **Дора Вандаевна Раднаева,** Саянтын МТС-эй директор **Авериян Фролович Ткачев,** Иволгын МТС-эй механик **Владимир Афанасьевич Каленых,** Ганзуринай долоон жэлэй һургуулиин багша **Вера Михайловна Жданова,** «Коминтерн» колхозой түрүүлэгшэ **Пурбо Нимаевич Лубсанов,** партиин айкомой секретарь **Екатерина Александровна Ботхолова** болон бусад бии.

***

КУРУМКАН. Мүнөө аймагай бүхы колхозууд, эмхи зургаанууд болон предприятинуудаар ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан хамтын суглаанууд ажалай болон политическэ дэбжэлтын оршон байдалда боложо үнгэрнэ. Галтайн долоон жэлэй ба Элһэнэй эхин һургуулиин багшанарай коллективэй зүгһөө Элһэнэй эхин һургуулиин үнинэй багша **Гуржап Гармаевич Гармаев** аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ. Барагханай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд аймсоведэй депутадта кандидадаар партийна эхин организациин секретарь **Радна Ешонович Ешоновые** дэбжүүлбэ. Тэрэшэлэн түрүү малшан, 67 наһатай колхозник **Эрдэни Энхэреевич Соотонов** аймагай Соведэй депутадта кандидадаар Мүргэнэй сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдээр дэбжүүлэгдэһэн байна. Баргажанай МТС-эй механизаторнуудай коллектив аймагай Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр **А. В. Степановае** дэбжүүлээ.

***

ЦАКИР. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые регистрацилга эндэ ябуулагдажа байна. Регистрацилагдагшадай дунда Цакирай сельсоведэй түрүүлэгшэ **Цымпил Гармаевич Гармаев,** Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **Л. С. Данцев,** Закаменай МТС-эй трактористка **Цыпылма Майдаруева,** Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **Ринчин Цогтоева** болон бусад ороно.

Һаяын үдэрнүүдтэ мүн сельскэ, сомоной Советүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан ажалшадай суглаанууд боложо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын Городской районой һунгуулиин 15-дахи участогай агитпунктые даагша нүхэр Кутузов агитаторнууд Глухарев, Писаренко гэгшэдтэй хөөрэлдэжэ байна. **А. Мантаевай** фото.

Һунгалтануудта эмхитэйгээр бэлэдхэнэ

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ болон нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэри Баргажанай аймагта эмхитэйгээр ябуулагдажа байна.

Эндэ эмхидхэгдэһэн 36 агитпунктнуудай 10 гаранинь Карл Марксын, Ворошиловай, Уланай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай малшадай культбазанууд дээрэ хүдэлмэрилнэ. Агитпунктнуудые даагшадаар түрүү коммунистнууд, комсомолецууд, мүн хүдөөгэй интеллигентнэрэй дундаһаа багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд томилогдобо.

Һаяхан КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таһагай дэргэдэ агитпунктнуудые даагшанарай семинар үнгэргэгдэжэ, тэндэ партиин айкомой партийна библиотекые даагша нүхэр Х. Санжеев «Союзна болон автономно республикануудай, мүн нютагай Советүүдэй һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ агитпунктнуудай ябуулха хүдэлмэри тухай» гэһэн элидхэл хэбэ. Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэгшэд өөһэдынгөө дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Олохон агитпунктнууд: Баянголой (даагшань Б. Бадмаев), Сувинска (даагшань Проскуликова), Шапениковско (даагшань Л. Еремеев), Уринска (даагшань Гундареева), Борголой (даагшань Б. Ныкешкин) хүдэлмэреэ һүүлэй үедэ нилээд һайжаруулһан байна. Тус агитпунктнууд гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй, тэндэ үдэшэ бүри һунгагшад олоороо сугларжа, радио, лекци, хөөрэлдөөнүүдые шагнана, газетэ, журналнуудые уншана. Мүн хүдөөгэй самодеятельностиин коллективүүд концертнүүдые табина. Партийна эхин организацинууд һайн бэлэдхэлтэй, дүй дүршэлтэй агитаторнуудые томилһон байна. Мүнөө аймаг дотор 370 шахуу агитаторнууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй олонхинь колхозой үйлэдбэриин гол һалбаринууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан коммунистнууд болон комсомолецууд юм.

О. Раднаев.

Малай фермые даагшадай семинар үнгэргэгдэбэ

КПСС-эй Иволгын айком ба аймгүйсэдком колхозуудай малай фермые даагшадай хоёр үдэрэй семинар үнгэргэбэ.

Тус семинар дээрэ «Үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һаалгые эмхидхэлгэ» гэһэн темээр хүдөө ажахын наукануудай кандидат А. А. Александрова ехэ һонирхолтой лекци хэһэн байна. Бурят-Монголой зооветинститудай доцент М. Н. Балков малые үбэлэй үедэ зүбөөр харууһалха ба эдеэлүүлхэ тухай тодорхойгоор хэлэжэ үгөө.

Зооветинститудай багша нүхэр Миронов «Хонидой тоо толгойе олошоруулха, үүлтэрыень һайжаруулха тухай» гэһэн лекци уншаба.

Семинарта хабаадагшадтай КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша В. А. Лошкомоева хөөрэлдөө үнгэргөө.

Тус семинарта хамтадаа 25 хүн хабаадаһан байна.

В. Гумпылов.

Һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайжаруул...

Хэжэнгын аймагай багшанар... зүблөөн дээрэ хүүгэдые комм... нистическэээр хүмүүжүүлхэ ба тэ... нэй сахил журамые һайжаруул... тухай асуудалаар аймгүйсэдком... гэгээрэлэй таһагые даагша нүх... Заятуев элидхэл хэбэ.

Үхибүүдые коммунистическээр х... мүүжүүлхэ хүдэлмэриие зүбөөр т... биһанай ашаар зарим һургуулину... болон багшанар элитэ амжалтану... дые туйлаһан байха юм гэжэ эли... хэлшэ тэмдэглэбэ. Жэшээлхэдэ, Х... жэнгын дунда һургуулида түрүүшы... гээ жэл хүдэлмэрилжэ байһан залу... багша нүхэр Москалева даажа аб... һан 7-дохи «В» классайнгаа һура... шадые эбтэй, журамтай ба нэгэн һ... налтай коллектив болгон нэгэдүүлж... шадаһан байна. Тиимэ дээрэһээ һ... ралсалай жэлэй түрүүшын хахад... дүнгөөр нүхэр Москалевагай хүтэ... бэрилдэг класс һургуулиингаа эгэ... һайн классуудай тоодо ороһон байн... Мүн тэрэшэлэн Дээдэ-Худанай ду... да һургуулида, Доодо-Худанай д... лоон жэлэй һургуулида оролдособо... һайн ажалай үрэ дүн харуулһан ба... шанар олон бии.

Гэхэтэй хамта, аймагай зари... һургуулинууд һуралсал-хүмүүжүү... гын хүдэлмэриие хангалтагүйгөө... табиһан байха юм. Тиимэ дээрэһээ... олон һурагшадай оролдосо багата... гаар, муугаар һуралсаха, һургу... лиингаа сахил журамые эбдэхэ ябо... дал үзэгдэнэ. Тэдэнэй тоодо Чесаны... долоон жэлэй һургуули (директо... рынь нүхэр Ильин), Патайн горхо... ной долоон жэлэй һургуули (дирек... торынь нүхэр Шагринова), Советск... сельсоведэй дэргэдэхи долоон жэлэ... һургуули (директорынь нүхэр Лео... нев) болон бусад оролсоно.

Тиихэдэ аймагай һургуулинууд... политехническэ һуралсал эмхидхэ... талаар өөдтэй юумэ хэгдэнэгү... Һургуулиин үхибүүдэй колхозуу... та гаража туһалһаниие гү, ал... минпросой магазинһаа һуралсала... хэрэгсэлнүүдэй асарагдаһаниие по... литехническэ һуралсал бэелүүлэгдэ... жэ байна гэжэ һанаха болоо һаа тон... таарахагүй байна. Тэрэшэлэн физи... кэ, химеэр заадаг багшанар энэ та... лаар шудэндэ торомоор юумэ үшөө... хэнэгүй. Һургуулинуудай дэргэдэ... туршалгын участогууд, һуралсала... мастерскойнууд мүнөө хүрэтэ... эмхидхэгдээдүй байһаар. За... рим һургуулинуудта туршалгы... участогууд бии гэжэ нэрэтэйшье һаа... тэдэндэ зохихо анхарал табигдана... гүй. Жэшээнь, Дээдэ-Худанай до... лоон жэлэй һургуули (директорын... нүхэр Суворов) һургуулиингаа тур... шалгын участок дээрэ үнгэрэгшэ ха... бар хахад мэшээг хартаабха тари... һан аад, намар болоходо арай гэж... хахад лэ мэшээгээ хуряаба.

Һургуулинуудта политехническ... һуралсал бэелүүлжэ эхилхэ тухай... КПСС-эй XIX съезд дээрэ абтаһа... түүхэтэ шиидхэбэриие дүүргэхэ хэ... рэгтэ аймагай багшанар болон ара... дай гэгээрэлэй бүхы хүдэлмэрилэг... шэд мэргэжэл шадабарияа, хүсэ ша... лалаа гамнангүйгөөр оролсохо зэр... гэтэй.

Н. Намсараев.

Советскэ демократи—үнэхөөрөө арадай демократи юм

Манай ороной арадууд союзна ба автономно республиканудай Верховно Советүүдтэ, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэжэ байна. Бүгэдын мэдэһээр, РСФСР-эй болон Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советүүдтэ, мүн нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалта энэ оной февралиин 27-до болохо байна.

Манай орондо гүрэнэй засагай верховно гү, али нютагай органуудта һунгаһан һунгалта бүхэн бүгэдэарадай һайндэр боложо, хэзээ бүхэндэ ажалшадай тон ехэ эдэбхитэй хабаадалгатайгаар үнгэрдэг юм. Советскэ демократиин удхашанар дээрэһээ, советскэ засаг гэгшэ бүхы ажалшадта тон дүтэ түрэл байһан дээрэһээ, мүн манай һунгалтанууд үнэхөөрөө сүлөөтэ, демократическа һунгалтанууд болодог дээрэһээ арад зон һунгалтада ниимэ шударгыгаар хабаадана.

Советскэ демократизм хадаа «юрын» демократизм бэшэ, харин хүн түрэлтэнэй түүхэдэ үшөө үзэгдөөгүй тон шэнэ дээдэ түхэлэй демократизм, социалистическэ демократизм мүн болоно.

Мүлжэгшэдэй засаг унагаажа, советскэ засаг тогтооһон агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин ашаар манай орондо үнэхөөрөө арадай демократи түүхэ дотор анха түрүүшынхиеэ бии болоһон байгаа. Коммунистическэ партиие ба Советскэ гүрэниие байгуулагша В. И. Ленин болбол социалистическэ демократизмын гол принципүүдые зохёожо, тэрэнь Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро амжалтатайгаар хүсэндөө хүргэгдэһэн байна. Ленин болбол Советүүд гэгшэ демократизмын дээдэ формо болоно гэжэ һургадаг бэлэй. Дэлгэрэнгы социалистическэ демократизм хадаа Советскэ гүрэнэй байгуулалтын үнэхөөрөө арадай шэнжэ шанартай байһаниие харуулна.

Манай орон дотор хамаг бүхы засаг түрые хүтэлдэг ажалшадай депутадуудай Совет гэгшэ социалистическэ демократиин эли тодо гэршэ мүн. Советскэ засаг болбол олон миллион ажалшан зониие нииитэ-политическэ ажабайдалда, гүрэн түрэеэ хүтэлхэ хэрэгтэ сэхэ хабаадалсаха болгоһон, тэдэнэй творческо үүсхэл зориг бадаруулһан, демократическа эрхэ сүлөө эдлэхэ арга ажалша зондо олгоһон байха юм. Засаг түрын бүхы органуудта араднай өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые һунгана. Советүүдэй депутадууд гү, али тэдэнэй дэргэдэхи саг үргэлжын комиссинуудай гэшүүд байжа олон миллион советскэ гражданинууд Советүүдэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүн баһа һунгуулиин комиссинуудай ажал ябуулгада хэдэн миллион советскэ гражданинууд хабаадалсана. Жэшээнь 1953 ондо манай орон дотор гансахан нютагай Советүүдтэ 1.509.577 депутадууд һунгагдаа һэн.

РСФСР-эй болон Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советүүдтэ, мүн нютагай Советүүдтэ һунгахаяа байһан энэ һунгалта хадаа советскэ засагай органуудай бүхы ажал ябуулгые саашадаа һайжаруулха, арад зонтой тэдэнэй холбоо барисаае бэхижүүлхэ, социалистическэ хуули ёһо наринаар сахиха хэрэгтэ туһалха болоно.

Тиимэ болохолоороо, социалистическэ демократиин агууехэ хүсэниинь юу байнаб гэхэдэ, тэрэ хадаа гүрэнөө хүтэлхэ хэрэгтэ улам үргэн олон зониие хабаадуулжа, тэдэнэй бэлиг шадабариие бадаруулдаг байна.

Советскэ демократи гэгшэ социалистическэ общество байгуулхын түлөө манай арадай хэһэн тэмсэлдэ айхабтар ехэ хүсэн байһан юм. СССР-тэ социализм байгуулһан бүхы түүхэтэ илалтанууд дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Конституци — Советскэ Конституци соо эли тодоор харагдана. Советскэ Конституци хадаа советскэ гражданинуудай агууехэ демократическа эрхэ сүлөөе — ажал хэхэ, эрдэм һураха, амарха эрхэ, социальна уг гарбал, зөөри шадалай байдал, эрдэм һургуули, эрэ эхэнэрэй болон шажан шүтэлгын илгаануудые хамаархангүй ажабайдалай бүхы һалбаринуудта гражданинуудай бүгэдөөрөө эдлэхэ тэгшэ эрхэ, демонстрацинууд ба суглаануудые хэхэ, үгын ба хэблэлэй сүлөө гэхэ мэтые хуулиин ёһоор батадхаһан байгаа.

Советскэ Конституци гражданинуудай эрхэнүүдые миин хооһоор соносхожо ёһо дүүргэхын тэдыдэ саарһан дээрэ бэшээд дүүргэдэг бэшэ, харин эдэ эрхэнүүдые эдлэлгэ тухай гол анхаралаа табижа, тэдэ бүгэдые бэелүүлхэ хэрэгые материальна мүнгэ зөөреэр хангана. Жэшээлхэдэ, СССР-эй гражданинуудай ажал хэхэ эрхэ хадаа арадай ажахые социалистическэ ёһоор эмхидхэлгээр, советскэ обществын үйлэдбэрилэн бүтээхэ хүсэнүүдэй хэлбэрилтэгүй ургалтаар хангагдана.

Мүн баһа, эрдэм һураха тухай СССР-эй гражданинуудай эрхые хараад үзэе. Бүгэдын мэдэһээр, манай орон дотор бүгэдэнитын уялгата эхин һуралсал бэелүүлэгдэһэн, долоон жэлэй уялгата һуралсал хаа хаанагүй бии болгогдоһон, тиихэдэ томо томо городуудта уялгата дунда һуралсал бии болгогдоһон байна. СССР дотор 57 миллионһоо доошо бэшэ хүн элдэб янзын һуралсалда хабаадуулагданхай гэжэ хэлэбэл ойлгосотой болохо бэзэ. Советүүдтэ һунгаха һунгалтада СССР-эй гражданинуудай эдэбхитэйгээр хабаадалсаха эрхэ хадаа юугээр хангагданаб гэхэдэ, манай гүрэн суглаануудые ба митингнүүдые хэхын тулада ажалшадай мэдэлдэ гэр байшангуудые үгэнэ, элдэб хэрэгсэлнүүдые гаргажа үгэнэ.

Социалистическэ демократиин айхабтар ехэ илалта хадаа манай орондо мүлжэгшэ ангинуудые болон хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадалые усадхаһан, хүдэлмэришэн анги ба таряашадай хани халуун холбоо барисаае байгуулһан ушар болоно. Социалистическэ демократи хадаа национальна асуудалые амжалтатайгаар шиидхэжэ, Советскэ Союзай арадуудай үнэхөөрөө тэгшэ эрхэтэй байлгые, өөһэд хоорондоо этигэл — сэхэ болон хани барисаатай байлгые хангаһан байна. Манай ороной арадуудай хани барисаан амгалан байгуулалтын жэлнүүдтэшье, мүн дайн сэрэгэй шэрүүн хатуу сагташье шалгалта туршалгые эрхимээр дабажа гараа һэн.

Бүхы советскэ хүнүүд Коммунистическэ партиин болон Советскэ правительствын политикые нэгэн һаналтайгаар дэмжэдэг байна. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэр энэ политика гэгшэ өөһэдынь үндэһэн интересые хамгаалдаг, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадал бэхижүүлхэ, арад зоной ажаһуудал һайжаруулха хэрэгтэ зорюулагданхай байһыень өөһэдынгөө олон жэлэй ажабайдалай дүй дүршэл дээрэһээ ойлгодог болоо. Парти, правительство ба арад зоной эбдэршэгүй нэгэдэл хадаа советскэ байгуулалтын илагдашагүй ехэ хүсэтэй байһанай үндэһэ һууринь мүн. Энэ нэгэдэлые коммунистнуудай болон партийнабэшэ хүнүүдэй блок эли тодоор гэршэлэн харуулна. Тэрэ блок засаг түрын органуудта һунгаха үедэ зайлашагүй илажа гарадаг байна. Жэшээнь 1954 оной март һарада болоһон СССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгалтын үедэ коммунистнуудай болон партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө 120 миллион гаран советскэ һунгагшад гэхэ гү, али голосованида хабаадагшадай 99 процентһээ үлүүнь голосоо үгэһэн байгаа. Энээнэй урда тээхи һунгуулиин кампаниин үесынхидэл адли мүнөөнэй һунгалтада Коммунистическэ парти хадаа партийнабэшэ хүнүүдтэй нэгэ блогтой байна гээшэ.

Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство болбол советскэ байгуулалтын айхабтар ехэ ашагтай туһатай байһаниие, мүн социалистическэ системын асари ехэ арга боломжонуудые хэрэглэжэ, оронойнгоо үйлэдбэрилэн бүтээхэ хүсые саашадаа улам ехээр хүгжөөжэ байдаг. СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб промышленностиин продукциие 70 процент хүрэтэр ехэ болгохо гэһэн байгаа. Теэд, мүнөө хараад үзэхэдэ, табадахи табанжэлэй түсэб промышленностиин талаар болзорһоо урид дүүргэгдэхэнь лабтай. Мүн баһа хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөн дэбжүүлхэ, арад зоной хэрэглэхэ эд бараа элбэг дэлбэг болгохо гэжэ парти, правительствын зохёоһон үргэн ехэ программа амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ. Манай орон советскэ наука болон культурые хүгжөөхэ, ажалшадай материальна ба культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн амжалтануудые туйлаба.

Арадуудай дура хүсэлые элирхэйлэн мэдүүлжэ Советскэ правительство арадай демократическа оронуудай правительствонуудтай нягта барисаатайгаар эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хэрэгэй түлөө хатуу зоригтойгоор эрид шууд тэмсэл хэнэ.

Экономическа баялигынь болон политическэ засагынь капиталистнуудай ба помещигүүдэй гарта байжа, үргэн олон ажалша зоной боголшологдожо барга харанхы байдалтай байдаг капиталистическэ оронуудта бодото демократи гэжэ байдаггүй ба байжашье шадахагүй байна.

Капиталистическэ байгуулалтые усадхаһан, үйлэдбэриин зөөри хэрэгсэл эдлэхэ энгэй үмсые үгы хэһэн, хуули засагынь хүдэлмэришэн таряашанай гарта ороһон гансал тиимэ ушарта ажалша зон демократическа эрхэнүүдые эдлэхэ, шэнэ общественнэ байгуулалта байгуулха, гүрэн түрэеэ хүтэлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха аргатай болохо юм.

Буржуазна демократиин арад зондо харша байдагынь илангаяа гүрэн түрын органуудта һунгаха үедэ эли тодоор харагдадаг. Буржуазна конституцинууд соо миин хооһоор соносхогдоһон демократи байдаг... Һунгуулиин урна тээшэ ошохо зам... дээрэ элдэбын хизаарлалтанууд ба... условинууд табигдажа, айхабтар... олон һаад түбэг ушаруулагданхай... байдаг хадань олонхи ажалшадын... һунгалтада хабаадалсаха ябадал... һаа зайсуулагданхай байна гээшэ.

Америкын Холбоото Штадуудта... һунгуулиин эрхэ хаһаһан айхабтар... олон хизаарлалтанууд бии юм. Тэн... дэ үргэн олон хүдэлмэришэн ба та... ряашанай һунгаха эрхые хаһадаг... 50 гаран элдэбын цензнүүд бии бай... на. Жэшээнь, Ассошиэйтед Пресс... гэжэ американска агентствын тоо... ложо гаргаһанай ёһоор, 1952 онд... болоһон президентскэ һунгалтын... үедэ 25 миллион шахуу һунгагшад... һунгаха эрхэһээ хаһагданхай байба... Тэрэнь һунгуулиин наһанда хүрэһэн... бүхы зоной дүрбэнэй нэгэ хубинь... болоно. Тэрээнһээ гадна, Америкэдэ... һуудаг арбан табан миллион негри... тянэка зон һунгалтада хабаадалсаха... ябадалһаа бодото дээрэ зайсуулагданхай.

Капиталистическэ оронуудай засаг барингшад буржуазида туһатай... депутадуудые парламентда шургуу... лан оруулхын тулада һунгагшадта... элдэбын хашалан үзүүлжэ, ажал... шадые айлгадаг, һүрдүүлдэг, али бо... лохо эдилгэ үгэдэг, мэхэ гохо хэдэг... байха юм. Ингэжэ һунгагшадай ду... ра хүсэлые хаһажа хашалан үзүүлхэ... ябадал илангаяа США-да һэнгэр... гүйгөөр хэгдэдэг байна.

Капиталай оронуудта арад зонд... харша, мүн демократида харша һун... галтануудай болодог байхада, ма... най Советскэ орондо ба арадай де... мократиин оронуудта болодог һун... галтада арад зоной үргэн олоороо... хабаадалсадаг демократизм илан... гаяа тодо хурсаар харагдана. Бүхы... дэлхэй дээрэхи олон миллион жэн... рэй хүнүүд болбол гансал социализм... гээшэ үнэхөөрөө демократитай боло... хо зол жаргал эдлэхэ замыень... ажалшан зондо нээжэ үгэжэ шада... ха юм гэжэ улам ехээр ойлгодог боложо байна.

С. ДОНСКОЙ.

Хони үсхэбэрилгын зарим асуудалнууд тухай

А. В. ЖЕЛТЫЙ, КПСС-эй Зэдын айкомой секретарь

Арад зоной улам ургажа байгаа эрилтые бүримүhэн хангахын тулада хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилдэг болохо, мүн эд товарые, илангаяа hайн шанартай нооhон бүдые элбэгээр гаргадаг болохые парти, правительство эринэ. Энэ зорилгые түргэнөөр шиидхэхын тулада түбхын түрүүндэ хүдөө ажахын бүхы hалбаринуудые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, манай эндэхи эрхэ байдалда малажалые, илангаяа хони үсхэбэрилгые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ зорилготойбди.

Энэ hалбариие хүгжөөхэ талаар парти, правительство манай республикаhаа тусгаар ехэ эрилтэ хэжэ байна. Нарин, нарибтар нооhо үйлэдбэрилгөөр манай республика хоёрдохи зонодо ороно. Тиимэhээ хони үсхэбэрилгые дам саашадань түргэнөөр хүгжөөхэ гээшэ мүнөө үеын гол шухала зорилго болоод байна. Республика дотороо манай аймаг хони олонтой колхозуудтай, энэ hалбари хүгжөөлгөөр томо аймагуудай тоодо ородог. Малажалай энэ ашаг ехэтэ hалбариие түргэнөөр хүгжөөхэ арга боломжо манда бии байна. Энээн тухайда, мүн Зэдын аймагта, суута Борьёогой талада хони үсхэбэрилгын хэдэн асуудалнууд тухай тэмдэглэхэ hанаатайб. Манай аймагай газар дайда, илангаяа суута Борьёогой тала гээшэмнай hайн шанартай, шэмэтэй ногоотой газар юм. Эндэ хони үсхэбэрилхэдэ ехэ таарамжатай. Манай аймагай колхозууд ойрын жэлнүүдтэ хонидойнгоо тоо толгойе хоёр дахин олошоруулха, нарин нооhотой хонин бүриhөө 5 килограмм, нарибтар нооhотой хонинhоо—3,5, шэрүүбтэр нооhотой хонинhоо—3 килограмм нооhо хайшалдаг болохо юм. Тиихэдэ совхоз энэл үе соо хонидойнгоо тоо 50 мянга хүргэхэ, хонин бүриhөө дунда зэргээр 5 килограмм нооhо хайшалха гү, али 100 гектар эдлүүриин газарта 180—200 килограмм нооhо абадаг болохо зэргэтэй.

Энэ зорилго дүүргэхэ арга бии гээшэ. Энээниие элирүүлхын тулада ажахын үнгэрэгшэ жэлэй дүн тухай хэдэн үгэ хэлэе. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай колхозууд, совхозууд гүрэндэ нооhо тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. 1953 онойхидо орходоо 36 тонно нооhон ехээр тушаагдаа. Тиихэдэ hайн шанартай нооhон ехээр тушаагдадаг болоо. 1953 онойхидо орходоо нарин нооhон 2,2 дахин, нарибтар нооhон 74 процентээр, шэрүүбтэр нооhон 10 процентээр үлүү ехээр тушаагдаhан байна. Энээнтэй хамта шэрүүн нооhо тушаалга хоёр дахин хороогдоо. Гэтэр хонидhоо үшөөл бага нооhон хайшалагдана. 1954 ондо колхозууд хонин бүриhөө дунда зэргээр оройдоо 1,6 килограмм, совхоз—3 килограмм нооhо хайшалhан байна.

Мүнөөнэй эрилтын ёhоор саашадаа хони үсхэбэрилгые эрхилхын тулада имэнүүд юумэнүүдые хэбэл болохотой байна.

ПЛЕМЕННОЙ ХЭРЭГЫЕ hАЙЖАРУУЛХА

1954 оной октябриин 1-нэй мэдээгээр аймагай колхозуудай бүхы хонидой 1 процентнь нарин нооhотой, тэдэнэй тус бүриhөө 3,7 килограмм нооhон хайшалагдаhан байгаа, нарибтар нооhотой хонид 14 процент, хонин бүриhөө 3,2 килограмм, шэрүүбтэр нооhотой хонид 73 процент, хонин бүриhөө 2,4 килограмм, шэрүүн нооhотой хонид 12 процент, хонин бүриhөө 1,2 килограмм нооhон хайшалагдаhан байна. Эдэ тоо баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, хонин hүрэгэй үүлтэр hайжаруулхын тулада племенной хүдэлмэри зүбөөр ябуулха шухала. Аймагай колхозуудта hайн үүлтэрэй хусанууд, эхэ хонидшье яhала бии. Мүнөө колхозуудта, нарин, нарибтар нооhотой хонидтой 6 отаранууд байгуулагданхай. Хонидой үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри саашадаа үргэнөөр ябуулагдаха байна. Манай эндэхи хонидто hайн үүлтэрэй хусануудай шуhа холижо, үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэриие 1947 онhоо хэжэ эхилhэн Боргойн совхоз hайн амжалта туйлаа. Эндэ шэрүүн нооhотой хонид үгы болонхой. Бүхы хонидойнь 1,5 процент нарин нооhотой, 61 процентнь нарибтар нооhотой, 37,5 процентнь шэрүүбтэр нооhотой хонид болонхой. Жэл ерэхэ бүри энэ совхоз хонидhоо ехэ нооhо хайшална. Жэшээнь, 1952 ондо хонин бүриhөө 2,6 килограмм, 1953 ондо—2,8 килограмм, 1954 ондо—3 килограмм нооhон хайшалагдаа. Энэ жэшээ юу харуулнаб гэхэдэ, племенной хүдэлмэри зүбөөр ябуулхада имэ үрэ дүн туйлагдаха байна.

Мүнөө манай республикада элдэб үүлтэрэй хусанууд ондоо областьнуудhаа асарагдана. Теэд алишье үүлтэрэйнь hайн байhые хүн мэдэхээ болинхой. Тиимэhээ энэ хүдэлмэриие гуримшуулха шухала.

Боргойн совхозой мэргэжэлтэд, хонишод түрүүн цигейскэ үүлтэрэй хусануудаар нютагай хонидой үүлтэр hайжаруулаад, хоорондоhоонь гараhан малые шалгажа үзэhэн байгаа. Иимэ метис үүлтэрэй хонидой нооhон үшөөл бага гээд, саашадаа үүлтэр hайжаруулха арга бэдэржэ, грозненско үүлтэрэй хусануудтай мүнөөхи метис хонидой шуhа холижо, нооhо ехэтэй мяхалиг хонидтой болоо. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ иимэ хонин бүриhөө 4 килограмм 400 грамм hайн шанартай нооhон хайшалагдаа. Энэ хүдэлмэри саашадаа үргэлжэлүүлэгдэхэ. Энээнтэй хамта хонидой hубайрдаг ушарые усадхаха шухала гэжэ тусгаар тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Минии hанахада, хонидые искусственнаар ороондо оруулха хүдэлмэриие ондоогоор эмхидхээ hаа hайн байха hэн. Боргойн совхоздо ахалагша хонишод өөhэдөө хонидоо искусственнаар ороондо оруулха арга шудалаад, энэ хүдэлмэриие эмхидхэдэг, энээнэйнгээ түлөө харюусадаг байна. Игээд байхадаа хонид ехээр hубайрдаггүй. Жэшээ болгон иимэ тоо харуулмаар. 1952 ондо бүхы эхэ хонидойнь оройдоо 1,5 процентнь, 1953 ондо — 2 процентнь, 1954 ондо— 1,8 процентнь hубайраа. Мүн Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүү хонишод Чойбсонов, Вершинин гэгшэд энэ хүдэлмэриие өөhэдөөл хэдэг. Тиимэ хадань хонидые искусственнаар үрэжүүлгые ахалагша хонишод өөhэдөө эмхидхээ hаань hайн байха hэн.

Хонидой хурьгадые август hара соо эхэhээнь таhалжа, эрэ эмынь, наhанайнь зэргээр, үүлтэр үүлтэрээрнь, нооhонойнь шанарай зэргээр таhалжа, отаранууд болгоходо hайн гэжэ дүй дүршэл харуулна.

ХОНИДОЙ ХАРУУhА, ЭДЕЭЛҮҮЛГЭ ЗҮБӨӨР ЭМХИДХЭХЭ ШУХАЛА

Хонидые, илангаяа нарин, нарибтар нооhотой хонидые түхэреэн жэл соо, мүн үбэлэй сагта hайнаар харууhалха, эдеэлүүлхэ гээшэ зоотехническэ наукын нэгэ шухала эрилтэ мүн. Энэ эрилтые хазагайруулангүй бэелүүлээ хада тон hайн шанартай нооhо, ехэ мяхашье абаха байнабди. Үнэхөөрөөшье хүйтэнэй сагта хонидой нооhон ехэнхидээ ургана бшуу. Тиимэhээ хонидой үбэлэй харууhанда тусгаар анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, хонидой турахада нооhониинь муугаар, жэгдэ бэшээр ургадаг. Хонидой хүсэ тамирынь муудуулангүй ондо оруулхын түлөө тэмсэхэтэеэ хамта, мүн хонидой нооhоной унадаг ушартай тэмсэхэ нэгэ иимэ хэмжээ-ябуулга бэелүүлээ хада hайн гэжэ hананаб. Байд гээд лэ хонидые шэгнэдэг болоо хада hайн байха hэн. Юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, хонишодой харюусалга дээшэлүүлхэ, хоёрдохёор, хүсэ тамираа муудажа эхилhэн хонидые саг сооhь тусгаар харууhанда табижа болохо байна. Боргойн совхоз иимэ хэмжээ-ябуулга бэелүүлдэг. Энээнэйнь аша үрэ тон hайн.

Үбэлэй сагта хонидые уhалха тухай хэдэн үгэ саашань хэлэхэ hанаатайб. Мэргэжэлтэд энээн тухай арсалдадаг. Теэд энээниие хонишодой дүй дүршэл шиидхэхэ байна. Совхозой ахалагша хонишод Норбоев Цыденова хоёр нарибтар нооhотой эхэ хонидые харадаг. Эдэ хоёр адли байдалда хүдэлмэрилдэг аад, Норбоевынь хонидоо уhалдаг, Цыденовань хонидоо уhалдаггүй байгаа. Тиин эдээнэй хонидhоо нооhо хайшалалгын 3 жэлэй дүн хараад үзэе.

Эхэ хонин бүриhөө дунда зэргээр нооhо хайшалалга иимэ (килограммаар).

	1952 ондо	1953 ондо	1954 ондо
Норбоев	3,047	2,954	3,180
Цыденова	2,897	2,614	2,421

Зуhаг хонидые харадаг Цыбенов хонидоо уhалдаг, Цоктоев уhалдаггүй байгаа. Эдээнэй хонин бүриhөө нооhо хайшалалга килограммаар иимэ:

	1953 ондо	1954 ондо
Цыбенов	3,699	4,400
Цоктоев	2,585	3,080

Үбэлэй сагта хонидые үдэр бүри уhалха гээшэмнай заатагүй шухала гэжэ эдэ жэшээнүүд дээрэhээ тобшолол хэхэ хэрэгтэй.

Хони үсхэбэрилгын түрүү арга нэбтэрүүлхын тулада ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Совхозой хонишод, мүн аймагай колхозуудай хонишодой олонхинь мүнөө кошарно-базова аргаар хурьгадуудаа тэжээдэг болонхой. Энээнтэй хамта үбэлэй сагта хони хурьгадай байха байрануудые hайнаар түхеэрхэ шухала. Хабшуу уйтан аад, бүтүү байрада хонидые хонуулхада хүлэрөөд, hүүлдэ нооhониинь унадаг. Тиихэгүйн тулада уужам hайн байра бариха шухала.

ТЭЖЭЭЛЭЙ БАЗА БАЙГУУЛГА

Хонидые үбэл, хабар эртэ хурьгалуулдаг аргын hайн байhые манай хонишод дүй дүршэл дээрэhээ ойлгоо юм. Энээнтэй хамта, үбhэ тэжээл ехээр бэлдэхэ ушартай болоно. Энэ асуудалаар манай колхозууд, совхоз зохихо хэмжээ абажа байна. Сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ, тэрэшэлэн тэжээлэй, силосэ культурануудай тарилгын талмай үргэлхэхэ, силос ехээр дараха хэмжээ абахабди. 500 гектар сабшалангые уhалагдадаг болгохо, энэ хүдэлмэри саг үргэлжын звенонуудта даалгагдаха юм. Тэжээлэй культуранудай талмай ехээр үргэдхэгдэхэнь. Жэшээнь, 1954 ондо 5 мянган гектарта зелёнко тариhан байгаа hаа, энэ жэлдэ 8 мянган гектарта тариха болонобди. Силос гээшэмнай эрхим тэжээл юм. Тиимэhээ силосэ культурануудай тарилгые үргэдхэжэ, энэ жэлдэ 1000 гектар болгохоор хараалагдана. Мүн фуражна тэжээл болгохын тулада 3 мянган гектарта овёс, 600 гектарта ячмень таригдаха байна.

Силос тухай хэдэн үгэ саашань хэлэхэ hанаатайб. Силос гээшэмнай гансахан үнеэдые hү ехэтэй болгодог тэжээл бэшэ, харин бүхы малда эрхим хоол болодог. Үбэлэй хүйтэндэ малда силос эдюулхэдэ муу гэжэ зарим хүнүүд юундэшьеб hанадаг. Энэ тон буруу. Манай колхозууд ноябрь hараhаа эхилжэ малнуудтаа силос үгэжэ байнхай. Энэнь ехэл hайн. Саашадаа манай аймагай колхозууд жэл ерэхэ бүри ехэ силос бэлдэдэг болохын тулада тэжээлэй корнеплодуудай тарилгые бага болгоод, силосэ культуранудай тарилгые эрид ехэдхэхэ байна. Траншейнүүд болон нүхэнүүд соо дараhан силос үбэлэй сагта нээхэдэ хэдэн бэрхэшээлтэй, аягүй. Тиимэ хадань силосые имагтал башни ба набтар башнида дараа хада hайн гэжэ дүй дүршэл харуулна. Гадна үнгэрэгшэ жэлдэ солоомые силосэй ногоонтой холижо дараад туршаhамнай яhала hайн байгаа. Тиимэhээ намаршаг тээшээ огородой культуранудай эшэ үлэгдэл гэхэ мэтэнүүдтэй солоомо холижо дарахада боломоор гэжэ hанагдана.

ХОНИШОДОЙ АЖАЛАЙ ТҮЛБЭРИ ТУХАЙ ХЭДЭН ҮГЭ

Нарин, нарибтар нооhотой хони үсхэбэрилгые саашадань хүгжөөхын тулада шадамар, дүйтэй хүнүүдые хонишодоор томилхо, тэдээндэ таарамжатай зохид байра байдал байгуулха, дулаан хубсаhа үгэхэ, тэдэнэй ажалые ёhотоор сэгнэжэ түлэхэ хэрэгтэй. Тиигээгүйдэ энэ hалбариие хүгжөөн дэбжээхын аргагүй. Манай аймагай колхозуудта нёдондо болотор хонидые харууhалха хүнүүд олдодоггүй байгаа. Тиин нёдондо жэлэй эхиндэ малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй жэшээтэ нормо зохёоходоо хони үсхэбэрилгэдэ эгээл ехэ нормынь үлөөгөөд, малай бэшэ фермэнүүдтэ багыень орхиhон байгаабди. Энээнэй ашаар хонишод ажалта үдэртөө ехэ юумэ абадаг болоо. Урмашуулгын иимэ хэмжээ-ябуулга бэелүүлhэнэймнай ашаар хони үсхэбэрилгэдэ хүнүүд дуратайгаар ошодог болонхой. Мүнөө хонишод үнэндөө колхозой түрүүлэгшэтэй адли шахуу түлөөhэ абана. Жэшээнь, «Коммунизм» колхозой хонишон Цыдыпов ажахын үнгэрэгшэ жэлэй 9 hара соо гансахан авансаар 2860 түхэриг гү, али hара бүридэ 318 түхэриг абаа, тиихэдээ жэлэй эсэсэй олзо доходой хубаарида үшөө нэмэжэ абахадаа hара бүринь олзо адагынь 500—600 түхэриг болохо байна. Гадна продуктнуудые хэды шэнээн абахаб! Энэл колхозой хонишон Тугулдуров 3420 түхэриг гү, али hара бүхэндэ 380 түхэриг мүнгэ абаа. Зэдын суута хонишон Бато Чойбсонов хүдэлhэнэйнгөө зэргээр мүн ехэ юумэ абадаг. Иимэ жэшээнүүд олон. Богонёор хэлэхэдэ, 900 хонидые харадаг хонишон жэл соогоо 750—850 ажалта үдэр олодог байна. Гадна сентябрь hара соо бүхы хонишодтоо дулаан хубсаhа—валенка, хүбэнтэй үмдэ, хүүртик үгэhэн байгаабди. Энэ хабар мүн дабхаса, резинэ сабхи үгэхэ hанаатайбди. Энэ мэтын хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлэн, хонишодой кадрнуудые саашадань бэхижүүлхын түлөө аймагай партийна организаци оролдохо байна.

Ойрын жэлнүүдтэ хонин hүрэгөө хурдан түргэнөөр хүгжөөжэ, Зэдын аймагай хонишод гүрэндэ нарин, нарибтар нооhо ехээр үгэдэг боложо шадахань лабтай.

Колхозой холын отарада

Закаменай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонидой нэгэ отара Добуун гэжэ газарта байдаг. Тэрэ отарые колхозой эрхим хонишон Радна Хандуева даана. Энэ отарын хонид hайнаар харууhалагдажа, эдеэлүүлэгдэжэ байдаг дээрэhээ хододоо тарган, хүсэ шадал hайнтай байдаг.

Хонишон Хандуевагай отарынхид үнгэрэгшэ жэлдэ 100 толгой эхэ хонин бүриhөө дунда зэргээр 107 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлhэн байна. Нютагай үүлтэрэй шэрүүн нооhотой хонин бүриhөө 1,7 килограмм нооhо хайшалба. Тэдэнэр энэ жэлдэ 100 толгой эхэ хонин бүриhөө 110 хурьга абаха уялгатай.

Отарын хонид олоороо хурьгалжа захалаа. Мүнөө 120 хурьгад абтаа. Эндэ малай үбэлжэлгэ hайнаар үнгэргэгдэжэ байна. Хонидынь намарайнгаа хүсэ табяагүй, тобир тарганууд.

В. Очиров.

Комсомолецуудай үүсхэл

Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель Яруунын аймагай томохон колхозуудай нэгэн гэжэ тоологдоно. Энэ артелиин комсомольско эхин организациин (секретаринь В. Дамбаев) комсомолецууд малай үбэлжэлгын үедэ малшадта туhаламжа үзүүлхэ гэжэ шиидэhэн байгаа.

Мүнөө комсомолецууд энэ шиидхэбэреэ hайнаар дүүргэжэ байна. Нүхэд Н. Цыдыпова, Ц. Д. Цырендоржиева гэгшэдэй даадаг хонинной-товарна фермэнүүдтэ ошожо комсомолецууд хонишодой байрын 5 гэр сагаадаа, налаахыень угаагаа, мүн малай байра болон газаагуурхинень сэбэрлээ. Эндэ комсомолканууд Никитина, Цырендоржиева, Бунчеева гэгшэд илангаяа hайнаар ажаллаба.

Мүнөө колхозой бусад фермэнүүд болон отаранuудта ошожо комсомолецууд туhалха.

С. Шагдаров.

Тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэри механизацилагдана

Хэжэнгын МТС-эй механизаторнууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд харьяата колхозуудайнгаа ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилгадань туhалжа байна.

Жэшээлхэдэ, Энгельсын, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудай hүнэй-товарна фермэнүүдтэ тэжээл буйлуулдаг кормозапарнигууд тодхогдоо. Тэрэнэй ашаар фермын hаалишадай гараараа хэдэг ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилагдажа, тэдэнэрэй сүлөөтэй саг ехэ болоо. Механизацилга дээрэ МТС-эй мэргэжэлтэд Лыгденов, Цыбанов гэгшэд hайнаар ажаллана.

Колхозой малшад харууhалжа байhан малнуудаа тобир тарганаар, гээлтэ хоролтогүйгөөр ондо оруулхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдоно.

Б. Цыренов.

Малшадые дулаан хубсаhаар хангана

Аймагайнгаа малшадые дулаан хубсаhаар хангахын тула Закаменай аймпотребсоюз ехэ оролдолго гаргажа, хэдэн зуугаад паар валенка, даха, түжүүрхэ гэхэ мэтые колхоз бүхэндэ абаашажа худалдаhан байна.

Жэшээлхэдэ, гансахан январь hарада Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшадта 50 паар, Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин малшадта 30 гаран паар валенка, 100 гаран түжүүрхэ худалдаа.

Гадна, Мылэ-Бортын, Бур-Цакирай, Хамниин сельпонууд нүүдэл наймаа hайнаар эмхидхэжэ, малшадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр таhалгаряагүй хангана.

Р. Гармаев.

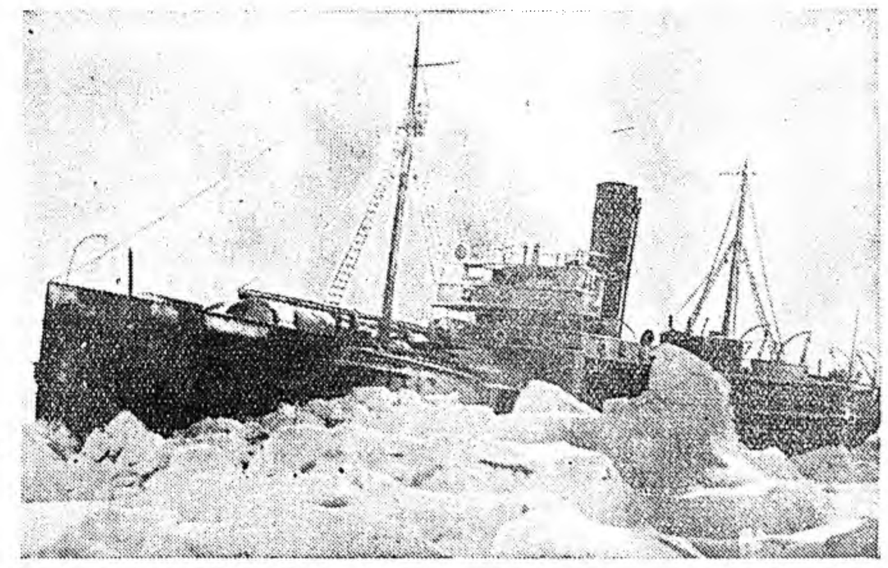

«Георгий Седов» гэжэ ледоколой тамаралгын (дрейфын) дүүрэhээр 1955 оной январьда 15 жэл гүйсэбэ. 1937 оной октябриин hүүл багаар эхилhэн энэ тамаралгань 812 хоног соо үргэлжэлhэн байна. Энэ корабль Новосибирскэ аралнуудhаа эхилээд, Гренландска далай хүрэтэр 3500 километр замда ябажа гараа. Энэ үе соо седовецууд научно-шэнжэлэлгын ехэ хүдэлмэри хээ. Мүльhэтэ океанай гүнзэгы 38 дахин хэмжэгдэhэн, 5 мянга гаран метеорологическа ажаглалтанууд, уhанай гүн гүнзэгыдэ гидрологическа комплексно 43 шэнжэлэлгэ, 78 пунктнуудта газарай магнитизмын үзэгдэлнүүдэй хойноhоо ажаглалта болон бусад хэгдэhэн байна. «Георгий Седов» пароходоор тамарhан эрдэмтэд ба полярнигуудай хүдэлмэри Арктикые научнаар шэнжэлэлгэдэ горьтой нэмэри болоhон байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ледокол «Георгий Седов» мүльhэнэй дунда.

ТАСС-эй фотохронико.

Манай календарь

АГУУЕХЭ БААТАРШАЛГА

135 жэлэй саада тээ, 1820 оной январиин 28-да ород морягууд урда зүгэй материк, hүүлдэ Антарктида гэжэ нэрлэгдэhэн газар олоhон юм.

Антарктида ошохоёо ородой түрүүшын экспедици «Восток», «Мирный» гэжэ багахан модон шлюпануудаар холын тамаралгада гараа hэн. Энэ хадаа дэлхэйе тойрон тамарха гэhэн ород морягуудай 8-дахи экспедицинь байгаа.

«Восток» гэжэ шлюпын командир, II рангын капитан Ф. Ф. Беллинсгаузен экспедициие толгойлоо, лейтенант М. П. Лазарев «Мирный» гэжэ шлюпын командир байгаа. Эдэ хоёр командирнууд дэлхэйе тойрон тамаралгын ехэхэн дүй дүршэлтэй, тэрэ үеын флодой эрхим командирнууд гэжэ тоологдодог байгаа.

1819 оной июлиин 16-да шлюпанууд Кронштадhаа гараа. Экспедици Бразилиин эрьенүүдые үнгэрөөд, далайн ехэ долги, шанга hалхи шуурга гаталан, сэхэ урда зүг зориhон байна. Тиин 1820 оной январиин 28-най үдэр экспедициин гэшүүд сагаан мүльhөөр хушаатай ехэ материгэй эрьенүүдые хараба. Тиигэжэ, январиин 28-най үдэр Антарктидые нээhэн үдэр гэжэ түүхэдэ оронхой.

Ород морягууд түүхэдэ эгээн түрүүшынхеэ Антарктидые тойрон тамарhан байна. Тэдэнэр 751 үдэр соо тамараа, тэрэнэйнгээ 100 үдэрыень мүльhэн соогуур тамарhан байха юм. Ород морягууд 29 шэнэ ольторогуудые оложо, карта дээрэ зураhан байгаа.

Ород морягуудай шэнжэлэлгэ ба ажаглалтанууд наукада ехэ үнэтэ материалнуудые үгөө. Тэдэнэр наукын түлөө агуухэ баатаршалга гаргажа, урда полярна газарай карта дээрэ ород зоной олохон нэрэнүүдые алдаршуулhан байха юм.

Антарктида СССР-тэ экономическа ба научна ехэхэн удхашанартай. Антарктидые түрүүшынхеэ олоhон хүнүүдэй арюун hайхан хэрэгые үргэлжэлүүлэн, советскэ хүнүүд ами наhаяа хайрлангүй, мүнөө тэндэ ажаллажа байдаг. Кит агнадаг «Слава» гэжэ флотили тэндэ олзоборилгын хүдэлмэри хэнэ, советскэ эрдэмтэд Антарктида дээрэ научно-шэнжэлэлгынгээ хүдэлмэри үргэлжэлүүлжэ байна.

«БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ» БЭШЭhЭНЭЙ hҮҮЛЭЭР

„Чайнын хүдэлмэриие hайжаруулха хэрэгтэй"

Иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын январиин 7-ной номерто толилогдоhонюм. Бэшэг соо Занграйн аймцентрын чайна пекарин хоёрой хангалтагүй хүдэлмэри тухай хэлэгдэhэн байгаа.

Манай редакцида Занграйн аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Хусаевай мэдээсэhэнэй ёhоор, бэшэг соо хэлэгдэhэн дутагдалнуудые усадхаха талаар хэмжээ абтаба.

„ПОБЕДА" КОЛХОЗОЙ КУЛЬТБАЗАДА

Үдэшын боро хараан болобо. Эндэхи культбазые даагша коммунист Семен Иванович Мазур культбазынгаа байшанда орожо, шэнэ ерэhэн газетэ, журналнуудые стол дээгүүр жэрытэр дэлгээбэ. Мүн нүгөөдэ стол дээрэнь байhан шатар, даам, домино наадануудые эмхилжэ табиба. Эдэ бүгэдые хаража байхада, ямар нэгэн нютагhаа айлшадай ерэхые хүлеэжэ, тэдээниие угтахаар бэлэдхэжэ байhан мэтээр hанагдана. Удангүй тэрэ ханада үлгөөтэй байhан список хараад, «мүнөө үдэшэлэн Илья Матвеевский Иннокентий Петряков хоёрой ээлжээн болобо хаяа» гэжэ аалиханаар аман соогоо гүбэд гэбэ.

Малшад үдэшэлэн hаруул дулаан хамтынгаа байра соо орожо, эдеэлhэнэйнгээ hүүлээр культбазадаа сугларнад. Эндэхи фермэнүүдэй түлеэ шэрэдэг залуу хүбүүд Илья Матвеевский, Иннокентий Петряков, Георгий Чулков, Владимир Нефедов гэгшэд культбазада оро оронhоор ханада үлгөөтэй байhан список тээшэ яаран ошоно.

—Харагты энэ списогэй ёhоор, мүнөө үдэшэлэн Семен Ивановичнай Иннокентий Илья хоёрто шатар заажа үгэхэнь ха юм,—гээд залуухан Георгий хүбүүн урматайгаар хэлэбэ.

—Минии ээлжээн үшөө хүрөөдүй байна, тиигээшье hаань хажуу тээhээнь хараад ойлгожо абахые оролдохоб, — гэжэ хэншьеб дуугараадхина.

Уданшьегүй уни бутарма дулаахан энэ байшан соо үдэшын зугаа наадан эхилнэ. Мүнөөдэр абтаhан газетэ, журналнуудые хүбүүд, басагад ехээр hонирхон уншажа ороно. Залуу басаган Надежда Варфоломеева библиотекын номой каталогые хаража, уншаха номоо бэдэрнэ. Тиигэhээр байтараа Надежда басаган Жамсо Тумуновай «Нойрhоо hэриhэн тала» гэжэ романиие уншахаяа шэлэн абаба. Тэрэнэй хажууда зогсоhон Николай Бурдуковский уран зохёолшо Алексей Мусатовай бэшэhэн «Хада дээрэхи гэр» гэhэн номые мүн лэ абана.

Шатарта hая hуража ядажа байhан Илья Матвеевский Иннокентий Петряков хоёр столой саана урда урдаhаа харалсаад hууба. Тэдэниие шатарай мүртэ hургажа байhан нүхэр С. И. Мазур түрүүшээр хайшан гэжэ ябадал хэхэ ёhотойб, бэлээр шүүгдэшэхэгүйн түлөө бодонуудаа хайшан гэжэ, хаана байлгаха ушартайб гэхэ мэтээр хэлэжэ үгэнэ. Тэдэнэр ехэл бодолгото болоhон янзатай толгойгоо гараараа түлаад hуунад. Тэдэнэй хажуу тээ хэдэн хүбүүд, басагад домино наадажа эхилэнхэй, бишыхан тэбхэр доминонуудаа «тас-няс» гэтэр табижа байба.

Энэ үедэ дүтэшэг hууhан хонишо басагад культбазые даагша нүхэр Мазурта хандажа:

—Семен Иванович, энэ hара соо манай культбазада ямар ехэ hонинуд болохо байнаб, хэзээ, ямар лекцинүүд уншагдахаб, шэнэ кинофильм, уранhайханай концерт хэды дахин табигдахаб?,—гэжэ асуугаадхина.

Семен Иванович бага зэргэ бодожо үзэhэнэйнгөө hүүлээр саашанхи ажалайнгаа түсэб тухайда дэлгэрэнгыгээр иигэжэ харюусаба:

Советскэ hургуулиин системэ тухай, эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг СССР-эй гадаадын политика тухай лекцинүүд уншагдаха юм. Тэдэнэй hүүлээр «1955 он—табадахи табан жэлэй шиидхэхы жэл мүн» гэhэн темээр элидхэл эмхидхэхэ гэжэ хараалнабди. Минии нэрлэhэн эдэ лекци, элидхэлые манай hургуулиин директор нүхэр Семёнов, эхин парторганизациин секретарь В. Потрачков, колхозоймнай түрүүлэгшэ нүхэр Бертунов гэгшэд парторганизациин зүгhөө даалгабари абаад бэлэдхэжэ эхилэнхэй. Тиихэдэ киномеханик Петр Ушаковнай бидэнэр тухай [illegible] мартахагүй, hарадаа 3—4 дахин лаб ерэхэ байха. Мүн залуу hунгагшадта зорюулагдаhан концерт танай фермэдэ ошожо табихабди гэжэ hаяхан ВЛКСМ-эй айкомдо хөөрэлдэжэ байгаа hэн...

Культбазын хүдэлмэри тухай нүхэр Мазурай хэлэhэн эдэ үгэнүүдые дүтэ байhан хүбүүд, басагад ехэ анхаралтайгаар шагнаба. Манай амарха, сэнгэхэ тухай ехэ анхарал табигдажа байгаа юм байна гэжэ hанахадаа урмашаhандал тэдэнэр хүхюутэйгээр энеэлдэнэд. Үдэшын 9 часай үедэ колхозой центр Харашэбэр тосхонhоо ерэhэн агитатор, колхозой эбэртэ малай нэгэдэхи фермые даагша нүхэр М. Галиндухин культбазада орожо ерэбэ.

—Нүхэдүүд, шагнаад байгты. Үглөө үдэшэлэн эндэмнай гурбан фермэнүүдэй малшадай хамтын суглаан болохонь. Тэрэ суглаан дээрэ социалистическэ мүрысөөнэй уялга баталан абаха байхабди. Тиимэhээ хэн, ямар уялга абаха байнаб, тэрэнээ үглөө болотор бодожо үзэгты,—гэжэ тэрэ соносхобо.

—Минии hанахада, мүнөө хүрэтэр социалистическэ мүрысөөнэй уялга абаадүй байгаа хадаа бидэнэр хожомдожо байнабди,—гээд тэндэ hууhан наhажаал эхэнэр хэлээдхибэ.

Эндэ байлсаhан hаалишад зүбшэн хэлсэжэ, иимэ уялгануудые абаха гэжэ шиидэбэ: энэ жэлдэ абтаха түлнүүдээ нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ, тиихэдэ даалгагдаhан 15—15 үнеэдэйнгээ олонхи тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада байлг[illegible] тэнжээхэ, энэ жэлэй октябри[illegible] хүрэтэр hаамхай үнеэн бүхэнhөө 1200 литр hү h[illegible].

Энэ үедэ [illegible] дүтэ hууhан нэгэ басаган «Искра» радиоприёмнигоо м[illegible]хажа, лампочкануудыень носоо[illegible]орхибо. Тиихэлээрнь Пятницкиин нэрэмжэтэ ород арадай дуунай хоорой hонирхолтой концерт дамжуулагдажа байба.

Колхозой центрhээ арбаад модоной газарта байгаа Мухаршэбэрэй аймагай «Победа» гэжэ хүдөө ажахын артелиин малшад сүлөөтэй сагаа иигэжэ зугаатай хүхюунээр, аша үрэ ехэтэйгээр үнгэргэнэ.

Б. Дымбрылов, манай корреспондент.

Багдарин тосхон (эвенкийскэ хэлэн дээрэ — «Сагаан уула») холын Баунтын аймагай центр юм. Энэ тосхон сагаан шулуута үндэр хадын эбэртэ һууринжанхай байһан дээрэһээ иимэ нэрэтэй болонхой. Зунай сагта ой тайга, набша намаагай сэсэглэн һалбархада энэ хада саб сагаанаар нюдэ һаргаан харагдадаг. Харин үбэлдөө саһанай үнгэтэй ниилэхэдээ онсо тодоор илгаран гарадаггүй.

Энэ холын аймагай ажалшад бүхы советскэ арадуудтал адли Эхэ оронойнгоо аша туһын тулада үүсхэл эдэбхитэйгээр ажаллана. Эндэ таряанажал ба малажал жэлһээ жэлдэ улам түргэнөөр хүгжөөгдэжэ байна, тэрээнһээ гадна энэ нютагай ангуушад хэдэн зуун мянган түхэриг сэнтэй элдэб ангай арһа гүрэндөө тушаадаг юм.

Аймагай центр — Багдарин тосхоной түхэл шарай үдэрһөө үдэртэ улам хубилжа, гоё һайхан боложо байна. Мүнөө үедэ РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада зорюулагдаһан уряа лозунгнууд, плакадууд хаа хаанагүй хадаатай байһаар харагдана. Тосхоной тэг дунда аймагай Культурын байшан бии юм. Үдэшэ бүхэндэ энэ байшанда һонирхолтой кинофильмнүүд харуулагдадаг гү, али уран һайханай самодеятельностиин хүсөөр концерт, зүжэг табигдадаг юм. Мүн аймагай библиотекын уншалгын зал соо орожо, элдэб шэнэ номууд, газетэ, журналнуудые ажалшад һонирхон уншадаг байна. Хэдэн арбаад, зуугаад агитаторнууд, лекторнүүд, элидхэлшэд айлнуудаар, эмхи зургаануудаар ба тайга соогуур байһан тосхонуудаар ошожо, хөөрэлдөө үнгэргэдэг, элидхэл, лекци уншадаг юм.

Республикын столицаһаа хэдэн зуун модоной газарта, гүнзэгы тайгаа соо ажаһуудаг эвенкнүүд болон тэндэхи хүн зон советскэ арадай орьёлон хүгжэжэ байгаа, баян дэлгэр ажабайдалһаа нэгэшье гээгдэнэгүй.

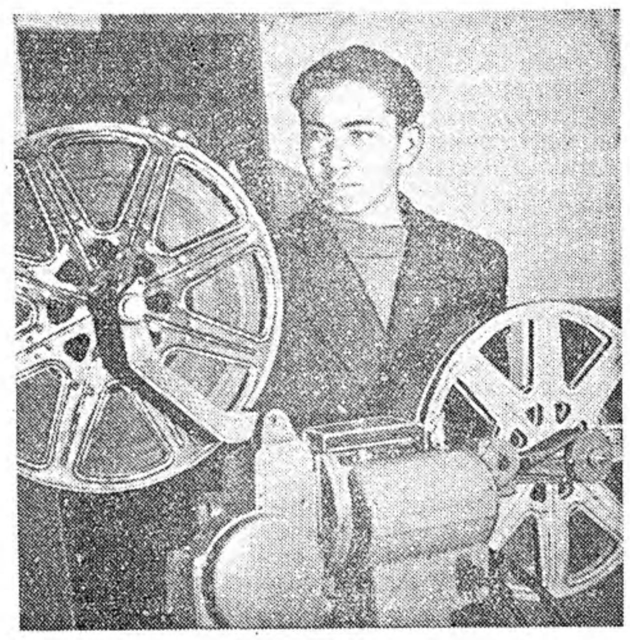

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (1-дэхи зураг). Багдарин тосхоной үхибүүдэй ослиин шэнэ байшан. (2-дохи зураг). Аймагай түрүү киномеханигуудай нэгэн В. Баганский «Малый Амалат» гэжэ хамһабариин ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ кинокартина харуулжа байна. (3-дахи зураг). Багдарин тосхоной центртэ байгаа номой киоск. Эндэһээ ажалшад шэнэ ном, газетэ, журналнуудые худалдан абадаг байна. (4-дэхи зураг). Аймагай центрын үхибүүдэй библиотекын уншалгын зал харуулагдана.

Ф. Сорокиной фото-очерк.

Шэнээр эмхидхэгдэһэн гүүртэдэ

Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз симментальска үүлтэрэй нэгэдэхи, хоёрдохи класай бухануудтай. Эдэ буханууд арбаад жэл соо нютагай үүлтэрэй үнеэдтэ табигдажа, эбэртэ боло малай үүлтэр нилээд һайжараа. Мүнөө колхозой һүрэг соо һү ехэтэй үнеэдэй тоо олошороо. Энэ ушарые харгалзан абан колхозой правлени үнгэрэгшэ жэлдэ 72 үнеэдһээ бүридэһэн һү ехэтэй үнеэдэй тусхай гүүртэ бии болгоһон байгаа.

Мүнөө энэ гүүртынхид малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Үнеэдэй хүсэ шадал һайн. Түрүүшын үнеэдэй тугаллажа захалһаар нилээд саг үнгэрөө. Мүнөө 25 тугал абтаад, һарын дүүрэтэр 30 гаран тугал абтахаар хүлеэгдэнэ.

Энэ гүүртэдэ кормозапарник тодхогдонхой. Тэрээнэй ашаар үбһэ тэжээл дэбтээгдэжэ, холигдожо, амта оруулагдаад, үнеэдтэ үгтэнэ. Һаалишад, малшадта ажалай болон ажаһуудалай яһала зохид байра байдал бии болгогдоо. Эндэхи һаалишад байгша ондо үнеэн бүриһөө 1500—2000 литр һү һааха зорилготой.

Ч. Ангаров.

Тобшо һонинууд

Нэгэ үдэр соо 3 шоно алаба. 71 наһатай ангуушан Дондок Сангажиев Хэжэнгын аймагай Жибхээһэн гэжэ нютагта агнуури хэхэ зуураа, нэгэ үдэр соо 3 шоно алаба. Тэдэнэйнгээ арһа «Заготживсырьёгой» контородо тушаажа, 1800 түхэригэй олзо олоһон байна.

Духовой оркестрнүүдтэй болоо. Зэдын аймагай Боргойн племенной хониной совхозой профсоюзна организаци, мүн тус аймагай Петропавловкын дунда һургуули духовой оркестрнүүдые һаяхан худалдажа абаа.

Албаниин хүдөө ажахыда кадрнуудые бэлэдхэлгэ

ТИРАНА, январиин 26. (ТАСС). Хүдөө ажахын кадрнуудые бэлэдхэлгэдэ Албанида ехэ анхарал хандуулагдана. Хүдөө ажахые механизацилгын нэгэ жэлэй хоёр һургуули, хүдөө ажахын нэгэ жэлэй хоёр һургуули, хүдөө ажахын кооперативуудай хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэхэ хоёр һургуули, гурбан техникум ба хүдөө ажахын институт орон дотор һүүлэй жэлнүүдтэ нээгдээ.

Хүдөө ажахые механизацилгын Дуррестэхи ба Кавайдахи һургуулинууд 400 гаран трактористнуудые, комбайнернуудые болон тракторна бригадануудай бригадирнуудые үнгэрэгшэ жэлдэ бэлэдхэжэ гаргаа. Люшнидэхи ба Тиранадахи хүдөө ажахын һургуулинууд, тэрэшэлэн хүдөө ажахын кооперативуудай кадрнуудые бэлэдхэхэ хоёр жэлэй һургуули 1953—1954 онуудай туршада 800 гаран мелиораторнуудые, ветеринарнуудые, полеводуудые, садоводуудые, гүрэнэй хүдөө ажахынуудай, МТС-үүдэй болон хүдөө ажахын кооперативуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэжэ гаргаһан байна.

Гадна агротехническэ минимумдэ һураха богони болзоройолон курсанууд орон дотор байгуулагданхай.

Албаниин хүдөө ажахын техникумүүд ба һургуулинууд мүнөө жэлдэ 80 мэргэжэлтэдые бэлэдхэжэ гаргаха юм.

Венгриин нүүрһэнэй промышленностиин түрүүшүүлэй зүблөөн

БУДАПЕШТ, январиин 26. (ТАСС). Венгриин нүүрһэнэй промышленностиин түрүүшүүлэй зүблөөн Будапештдэ болоо. Венгерскэ ажалшадай партиин Центральна Комитет ба Венгерскэ Арадай Республикын министрнүүдэй совет энэ зүблөө зарлаһан байна. ВПТ-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Матиас Ракоши, Венгерскэ Арадай Республикын президиумэй түрүүлэгшэ Иштван Доби, ВНР-эй министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшын орлогшо, ВПТ-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Иштван Хидаш болон бусад зүблөөн дээрэ байлсаа. Нүүрһэнэй промышленностиин үмэнэ 1955 ондо табигдажа байһан зорилгонууд тухай, хоёрдохи табанжэлдэ бэлэдхэхэ тухай нүүрһэнэй промышленностиин министр Цоттнер элидхэл хээ.

Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ эсэргүүсэлгэ

ЛОНДОН, январиин 26. (ТАСС). Каникулай һүүлээр англиийска парламент үсэгэлдэр хүдэлмэрээ эхилээ. Заседаниин нээгдэхын бүри урда тээ Вестминстерскэ ордон тээшэ хүн зон бүлэг бүлэгөөрөө, ганса нэгээрээ ошожо эхилһэн байна. Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай асуудалаар гаргагдаһан шиидхэбэриие шэнээр хаража үзэхые эрихын тулада тэдэнэр плакадуудые, хэдэн олон мянган жиирэй англичанинуудай гар табиһан бэшэгүүдые баряад парламентда ерээ. Ороной бүхы заха булангуудһаа—Шотландиһаа, Уэльсһээ, Англиин баруун, зүүн ба центральна графствонуудһаа депутацинууд ерэһэн байна.

Донкастерһаа ерэһэн эхэнэрнүүдэй депутаци парижска хэлсээнүүдые шэнээр хаража үзэхые туйлаха гэһэн эрилтые өөрынгөө депутат лейборист Том Уильямсда асаржа үгөө. Энэ эрилтэдэнь хэдэн зуун һунгагшад гараа табиһан байна.

Парижска хэлсээнүүдые дэмжэһэнэйтнай түлөө таниие Уэльсын горнягуудай 90 процентнь буруушаана гэжэ депутат Несс Эдвардстэ мэдүүлхын тулада Уэльсын горнягуудай түлөөлэгшэд ерэһэн байна.

Өөһэдынгөө депутадуудтай хөөрэлдэхые хүсэһэн депутацинууд ба тус тус гражданинууд түрүүшын зэргэдэ жагсажа байбад.

Баруун Германиие дахин зэбсэглэлгэдэ эсэргүү эрид шууд буруушаалгые парламентын депутадуудта мэдүүлхые хүсэгшэд үдэшэлэн тээ бүри олон болоо. Лондонско политическэ, ниитын ба профсоюзна организацинуудай түлөөлэгшэд ерээ. Парламентын үүдэндэ полициинхидһаа хүсэтэ сахюул табигдаһан байна. Депутадуудай өөһэдынгөө һунгагшадтай уулзадаг байра соо мүн лэ шанга сахюул табигдаһан байгаа.

ЛОНДОН, январиин 26. (ТАСС). Германиие зэбсэглэхэ түсэбүүдтэ эсэргүү буруушаалга мэдүүлхын тулада хэдэн олон мянган англичанинууд парламентын байшангай дэргэдэ үсэгэлдэр сугларaa. «Бидэнэр дай хүсэнэгүйбди», «Германиие бү зэбсэглүүлээ» гэжэ тэдэнэр хашхаралдаһан байна. Сугларагшадта полици добтолго хэһэн ба хүнүүд арестовалагдаһан байна.

ССР Союзай ба Румынска Арадай Республикын хоорондо саг үргэлжын агаарай зам харилсаа байгуулха тухай Советско-Румынска Хэлсээ баталха тухай

КОММЮНИКЕ

Советскэ ба Румынска правительственна делегацинуудай хоорондо хани халуун ба бэеэ хүсэд ойлголсолгын оршон байдалда хэлсээнүүдэй хэгдэһэнэй ашаар Советскэ Союзай ба Румынска Арадай Республикын хоорондо саг үргэлжын зам харилсаа байгуулха тухай хэлсээн январиин 25-да Москвада баталагдаба.

Энэ хэлсээнэй ёһоор ССР Союзай ба Румынска Арадай Республикын хоорондо Москва—Бухарест гэһэн агаарай линеэр сэхэ зам харилсаан тогтоогдобо. Энэ замаар советскэ мүн румынска гражданска самолёдууд ниидэхэ эрхэтэй байна.

ССР Союзай Правительствын даалгабаряар—СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи агаарай гражданска флодой Главна управлениин Начальник С. Ф. Жаворонков, Румынска Арадай Республикын Правительствын даалгабаряар—уһ[...] най ба агаарай транспортын Министр Г. Сафер хэлсээндэ гар табяа.

Советскэ Союзтай ба Хитадтай дипломатическа харилсаануудые һэргээхын түлөө конференци болобо

ШАНХАЙ, январиин 26. (ТАСС). СССР-тэй ба КНР-тэй Япониин дипломатическа харилсаануудые һэргээхын түлөө ниитэнациональна конференци үсэгэлдэр Токиодо нээгдээ гэжэ японско радио дамжуулба. Энэ конференцидэ Япониин экономическа ба политическэ элдэб бүлэгүүдэй 150 түлөөлэгшэд хабаадалсана.

СССР-тэй ба КНР-тэй дипломатическа харилсаануудые гуримшуулхын түлөө национальна соведэй генеральна секретарь Мадзима конференци дээрэ элидхэл хээ.

Демократическа лагериин оронуудтай худалдаа наймаанай холбоо барисаа хүгжөөхые японско олониитэ арад зоной эрмэлзэжэ байһые элиишэлэн мэдүүлхэ зуураа, японо-советскэ экономическа зүблөө зарлахын тулада тодорхой алхамуудые хэхыень японско правительствоһаа конференцидэ хабаадагшад эриһэн байна. КНР-эй худалдаа наймаанай делегациие Японидо ерэхыень уриха тухай дурадхалые конференци дэмжээ.

Французска Национальна суглаанда

ПАРИЖ, январиин 26. (ТАСС). Урдань фронтовигууд байгшадай хэрэгүүдые эрхилхэ министерствын бюджедэй правительственна проектые Франциин Национальна суглаан үсэгэлдэр нэгэн дуугаар буруушаагаа. Тиихэдээ, энэ проектые тон ехэ дутуунуудтай гэжэ мэдэрһэн байна. Гүрэнэй бюджедэй дурсагдаһан статьягай ёһоор һомологдоһон мүнгэн зөөри урдань фронтовигууд байгшадта ба дайнай үедэ хохидолдо ороһон хүнүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ ба пенси түлэхэ хэрэгтэ зорюулагдаха байна. Энэ проектые буруушаажа 587 хүн, тайлбарилан хэлэбэл, заседани дээрэ байлсаһан бүхы депутадууд голосовалһан байна.

Энэ проектые буруушаалга Мендес Франсын правительствын диилдэһэн ябадал болоно гэжэ парламентын гэшүүд тоолоно.

Франциин эб найрамдалай Национальна соведэй президиум коммунануудай мэрнүүдтэ бэшэг эльгээбэ

ПАРИЖ, январиин 26. (ТАСС). Бүхы коммунануудай мэрнүүдтэ Франциин эб найрамдалай Национальна соведэй президиум бэшэг эльгээжэ, парижска хэлсээнүүдые буруушаажа голосовалха уряатайгаар Республикын Соведэй гэшүүдтэ хандахыень мэрнүүдтэ дурадхаһан байна.

Арабска оронуудай премьер-министрнүүдэй зүблөөн

КАИР, январиин 26. (ТАСС). Арабска оронуудай премьер-министрнүүдэй зүблөөн хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлһээр. Нютагай информационно газарнуудай мэдээсэлнүүдэй ёһоор зүблөөндэ хабаадаһан арабска оронуудай премьер-министрнүүд баталагдахаар хараалагдажа байһан турецко-иракска хэлсээндэ хабаадалсаха тухай Турциин дурадхалые буруушаагаа. «Аль-Гумхурия газетын мэдээсэһэнэй ёһоор «Арабска гүрэнүүдэй аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха пактые һэргээхэ» талаар һайнаар зохёогдоһон программые Египет зүблөөнэй үзэмжэдэ табиһан байна.

Премьер-министрнүүдэй зүблөөн январиин 28 хүрэтэр үргэлжэлхэ юм гэжэ мэдээсэгдэнэ.

Боннско правительствын онсо заседани зарлагдаба

БЕРЛИН, январиин 26. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор боннско правительствын онсо заседани мүнөөдэр зарлагдаа. Советскэ Союзай ба Германиин хоорондо дайнай байдалые зогсоохо тухай СССР-эй Верховно Соведэй шиидхэбэри энэ зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Баруун Австрида сэрэгэй бэлэдхэл хэгдэнэ

ВЕНА, январиин 26. (ТАСС). Брегенцдэ хэблэн гаргагдадаг «Нейе Тагесцейтунг» гэжэ газетын мэдээсэл дээрэһээ хаража үзэхэдэ, австрийска засагаархид оронойнгоо баруун талада сэрэгэй бэлэдхэл хэжэ байна. Тиихэдээ, австриецуудые — урдань гитлеровскэ армиин солдадууд ба офицернүүд байгшадые бүридхэхэ хүдэлмэри эхилһэн байна. Шрунсын общинна соведэй тарааһан анкедүүд соо али нэгэн австриецын сэрэгэй ямар зэргэтэй байһан тухай, гитлеровскэ армиин ямар түрэлэй сэрэгтэ, ямар частьда алба хэһэн тухай асуудалнууд табигдана.

Блуденц городой магистрат мүн лэ иимэ анкедүүдые тарааһаһаа гадна, гитлеровскэ урдын солдадууд ба офицернүүдые магистрадай байшанда урижа асараад, тэдэндэ асуулта хэдэг байна.

АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ СОВЕДЭЙ АРБАН ДОЛООДОХИ СЕССИ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын Городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитет болбол ажалшадай депутадуудай Городской Соведэй арбан долоодохи сесси (IV зарлалай) 1955 оной январиин 31-нэй понедельнигтэ, үдэшын 7 часта ород драмын театрын байшан соо (Ленинэй үйлсэ, № 46) болохо гэжэ Городской Соведэй депутадуудта дуулгана.

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын Городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитет.

Редакторай орлогшо О. Г. ГОМБОЕВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 31-48, культуры и быта, промышленности — 35-11, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00363. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР Зак. № 49.